

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
BROJ: 43 0 Rs 219091 23 Rsž
Zenica, 11.07.2023.godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija Nine Makivić, kao predsjednice vijeća, Maria Anić i Jasmine Begović-Devović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H. E., iz Z., sin S., ..., Z., koga zastupa Advokatsko društvo „Petrušić&Co“ d.o.o. Zenica, protiv tuženog Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica, ul. Stjepana Radića br. 2, radi poništenja odluke o otkazu ugovora, v.s. 2.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Zenici, broj 43 0 Rs 219091 22 Rs od 20.04.2023.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.07.2023. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se **odbija** i prvostepena rješenje **potvrđuje**.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem odbačena je, kao nedopuštena, tužba podnesena 29.09.2022. godine za utvrđuje da je Odluka o otkazu Ugovora o radu na neodređeno vrijeme pod izmijenjenim uvjetima broj 12686/22 od 29.08.2022. godine nezakonit, kao i Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj 13613/22 od 29.08.2022. godine, te se kao takav poništava, sa nalogom tuženom da tužitelj vrati na iste ili slične poslove koje je obavljao prije donošenja pobijane Odluke i Ugovora, uz naknadu troškova parničnog postupka.

Protiv pomenutog rješenja tužitelj je blagovremeno izjavio žalbu iz svih žalbenih razloga, predlažući ovom sudu da uvaži žalbu i prvostepeno rješenje ukine i predmet vrati na ponovni postupak ili da prvostepeno rješenje preinači tako što će usvojiti tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka.

Odgovor na žalbu nije dat.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kom se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu člana 221 Zakona o parničnom postupku (Sl.novine FBiH 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa proizilazi da je tužitelj dana 29.09.2022.godine podnio tužbu radi poništenja ugovora o radu pod izmijenjenim uvjetima, navodeći da je da bio dugogodišnji zaposlenik tuženog na radnom mjestu „Kopač I“, te da je doživio nesreću na radu dana 23.01.2017. godine, zbog koje je proglašen invalidom II kategorije, te je naložena njegova preraspodjela na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj preostaloj radnoj sposobnosti, pa je tuženi rasporedio na radno mjesto „Banjar“, koje poslove i radne zadatke je tužitelj uredno obavljao, kao i da mu je dana 29.08.2022. godine tuženi uručio Odluku o otkazu Ugovora o radu sa ponudom novog Ugovora pod izmijenjenim uvjetima broj 12686/22 od 29.08.2022. godine s prilogom Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj 13613/22 od 29.08.2022. godine kojim je tuženi tužitelja rasporedio na radno mjesto „Čuvar“, koji navedeni ugovor je tužitelj, u strahu za svoj posao potpisao, iako nije provedena odgovarajuća procedura koja prethodi potpisivanju izmijenjenog ugovora, odnosno tuženi poslodavac nije se konsultovao sa sindikatom zaposlenika tuženog, što ovakvu odluku čini nezakonitom, postavljajući tužbeni zahtjev za utvrđuje da je Odluka o otkazu Ugovora o radu na neodređeno vrijeme pod izmijenjenim uvjetima broj 12686/22 od 29.08.2022. godine nezakonit, kao i Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj 13613/22 od 29.08.2022. godine, te se kao takav poništava, sa nalogom tuženom da tužitelja vrati na iste ili slične poslove koje je obavljao prije donošenja pobijane Odluke i Ugovora, uz naknadu troškova parničnog postupka.

Tuženi je u svom odgovoru na tužbu i tokom postupka osporio osnov i visinu tužbenog zahtjeva.

Nije sporno među parničnim strankama da je tužitelj zaposlenik tuženog, te da je tuženi dana 29.08.2022. godine tuženi uručio Odluku o otkazu Ugovora o radu sa ponudom novog Ugovora pod izmijenjenim uvjetima broj 12686/22 od 29.08.2022. godine s prilogom Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj 13613/22 od 29.08.2022. godine kojim je tuženi tužitelja rasporedio na radno mjesto „Čuvar“, te koji ugovor je tužitelj potpisao dana 09.09.2022. godine, a kako to proizilazi i iz navedenog Ugovora.

Članom 67. stav 1. tačka 1. Zakona o parničnom postupku je propisano da će sud, nakon prethodnog ispitivanja tužbe, rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi da rješavanje o tužbenom zahtjevu ne spada u sudsku nadležnost, odnosno ako je tužba podnesena neblagovremeno, ako je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe.

Članom 68. Zakona o parničnom postupku je propisano da ako smatra da nema dovoljno činjenica za donošenje odluke o pitanju koje se postavilo u toku prethodnog ispitivanja tužbe, sud će o tom pitanju odluku donijeti naknadno, čim bude raspolagao sa dovoljno činjenica.

Članom 114. stav 1. Zakona o radu (Službene novine F BiH, broj: 26/16 od 04.04.2016.g.) je propisano da radnik koji smatra da mu je poslodavac povrijedio neko pravo iz radnog odnosa može u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke kojom je povrijeđeno njegovo pravo, odnosno od dana saznanja za povredu prava zahtijevati od poslodavca ostvarivanje tog prava, ako poslodavac u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za zaštitu prava ili postizanja dogovora o mirnom rješavanju spora iz člana 116. stav 1. ovog zakona ne udovolji tom zahtjevu, radnik može u daljem roku od 90 dana podnijeti tužbu pred nadležnim sudom, a stavom 3. navedenog člana Zakona je propisano da zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom ne može zahtijevati radnik koji prethodno poslodavcu nije podnio zahtjev iz stava 1. ovog člana, osim u slučaju zahtjeva radnika za naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu (Sl.novine FBiH br. 89/18), koji je stupio na snagu 17.11.2018.godine je izmijenjen čl. 114.stav 3. na način da je propisano : “ U stavu (3) riječi: "osim u slučaju zahtjeva radnika za naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa", zamjenjuju se riječima: "osim u slučaju otkaza ugovora o radu u skladu sa ovim zakonom". Dakle, do izmijene ovog člana je bilo regulisano da radnik može zahtijevati od poslodavca ostvarivanje prava iz radnog odnosa, a sada je bio dužan. Izmijene su se odnosile i na povrijeđeno pravo iz radnog odnosa tako da sada odnosi na naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, donio je dana 26.02.2020. godine Presudu broj U – 16/18 („Službene novine Federacije BiH“, broj 23/20, objavljene dana 03.04.2020.godine) kojom je utvrdio u stavu prvom da je član 124. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/16 i 89/18) u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, dok je u stavu drugom utvrdio da član 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 89/18) nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, iz čega proizilazi da utvrđenjem da član 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, a kojim članom je izmijenjen član 114. Zakona o radu isti ostaje na snazi onako kako je bio objavljen u Zakonu o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/16).

Kako je tužitelj podnio tužbu za poništenje ugovora o radu pod izmijenjenim uvjetima dana 29.09.2022.godine, osporavajući predmetni ugovor o radu na neodređeno vrijeme pod izmijenjenim uvjetima, po kojem je tužitelj raspoređen na poslove radnog mjesta čuvar, koji ugovor je tužitelj potpisao 09.09.2022. godine, ne obraćajući se prethodno tuženom za zaštitu prava iz radnog odnosa, to je prvostepeni sud pravilno postupio, kada je odbacio tužbu, kao nedopuštenu, shodno članu 114. stav 3 Zakona o radu, jer se tužitelj nije prethodno obratio tuženom za zaštitu povrijeđenog prava, zbog čega se ne mogu prihvatiti, kao

osnovani žalbeni navodi, tim prije što je prvostepeni sud, shodno članu 68. Zakona o parničnom postupku, ovlašten da, ako smatra da nema dovoljno činjenica za donošenje odluke o pitanju koje se postavilo u toku prethodnog ispitivanja tužbe, o tom pitanju donese odluku naknadno.

Ne mogu se prihvatiti žalbeni navodi tužitelja o pozivanju na odluke Ustavnog suda F BiH broj U-16/18 od 26.02.2020. godine i broj U-48/19 od 21.04.2020. godine, s obzirom da u istim nije utvrđeno da odredbe člana 114 Zakona o radu (Službene novine F BiH, broj: 26/16 od 04.04.2016.g.) nisu u skladu sa Ustavom F BiH, jer je prema odredbi člana 114. Zakona o radu, rok od 30 dana za prethodno obraćanje poslodavcu instruktivan, i to obraćanje nije dužnost, već opcija, tako da radnik ima slobodan pristup sudu i za vrijeme toka roka i nakon njegova isteka i to samo u pogledu svih novčanih potraživanja iz radnog odnosa, s tim da tužbu mora podnijeti u daljem roku od 90 dana od dana isteka roka od 30 dana, a isti stav je izražen i u odluci ovog suda broj: 43 0 Rs 169874 20 Rsž od 23.04.2020.godine, dok za ostalu zaštitu prava iz radnog odnosa, je stavom 3. navedenog člana 114. Zakona o radu propisano da zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom ne može zahtijevati radnik koji prethodno poslodavcu nije podnio zahtjev iz stava 1. ovog člana Zakona.

Iako je članom 19. stav 3. Zakona o radu propisano da ako je neko pravo iz radnog odnosa različito regulisano ovim zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo, te kako navedenim Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti rudarstva u F BiH (Sl. Novine F BiH broj 17/20), nije regulisano institut otkaza ugovora o radu sa ponudom ugovora o radu pod izmjenjenim okolnostima, već je isti regulisan jedino odredbama Zakona o radu, to shodno članom 2. stav 3. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti rudarstva u F BiH, nema mjesta ni primjeni odredbi člana 41 stav 1 i 2 pomenutog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti rudarstva u F BiH.

Budući da žalbeni navodi ne dovode u sumnju pravilnost prvostepenog rješenja, valjalo je žalbu odbiti kao neosnovanu u smislu člana 235. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku, i potvrditi prvostepeno rješenje kao zakonito.

Predsjednica vijeća

Nina Makivić